

Cum funcționează sistemul de integrare a imigranților din Suedia

Elena MELNICENCO

Masterat, anul I,

Universitatea Internațională Independentă din Moldova, ULIM

Suedia are o rată de imigrație ridicată: unul din cinci locuitori își are rădăcinile în afara țării. Cel mai mare grup este cel al finlandezilor, din motive istorice, dar în ultimii ani, au ajuns aici și mulți emigrați din Siria, Irak, Somalia și Polonia.

În ultimul secol, migrația a fost intensă nu numai din exterior, dar și în interiorul țării. În timp ce în 1900, o treime din populația țării trăia în orașe, astăzi, acest procent este de peste 80%. Acest lucru a creat o penurie de locuințe în zonele urbane. Parlamentul și guvernul suedez promovează o politică a libertății de mișcare, inclusiv dreptul la azil politic, dar într-un cadru reglementat. Permisele de lucru se acordă în funcție de necesitățile pieței forței de muncă.

Cetățenii Uniunii Europene au dreptul să trăiască și lucreze fără permis de lucru sau o reședință stabilă. Dubla cetățenie este de asemenea permisă în Suedia. Dar obținerea cetățeniei nu este simplă, sunt necesari cel puțin patru ani de rezidență în țară pentru a înainta cererea în acest sens. Pentru persoanele fără acte de identitate - de exemplu refugiații - sunt necesari opt ani de ședere în țară pentru a putea începe formalitățile de cerere a cetățeniei suedeze.

În ciuda prosperității societății suedeze, traiul imigranților nu este simplu. Cei care au venit în țară după vârsta de 55 ani pot conta pe o pensie medie de 1000 de euro net. Ceea ce pare mult, însă chiria unui apartament de o cameră, de exemplu în Uppsala, un oraș de mărimea Sibiului, este de 500 de euro.

Anual sunt necesare alocații substanțiale din partea guvernului suedez pentru cei 200.000 de imigranți vârstnici. Dar probleme sunt și printre imigranții tineri. Peste jumătate dintre ei nu au calificare sau chiar sunt analfabeți. Necesarul forței de muncă necalificată în Suedia este sub 3%. În alte țări ale UE, acest procent este de 17%.

În mai anul acesta, violențe au izbucnit într-o suburbie din nordul capitalei Stockholm, locuită în majoritate de imigranți. Victime nu s-au înregistrat, însă pagubele materiale au fost substanțiale. După aceasta, ministrul justiției, Beatrice Ask, a notat: „Segregarea socială este o cauză serioasă pentru mai multe probleme”.

Un bosniac, secretar de stat în Ministerul Integrării

Jasenko Selimovic este bosniac. Originea de emigrant nu l-a împiedicat să ajungă să ocupe o funcție importantă în guvernul suedez. Pentru că știe ce înseamnă să îți schimbi țara, politicianul are ca preocupare principală îmbunătățirea politicilor de emigrare.

Violențele din mai 2013 nu au fost primele de acest fel din Stockholm. Timp de două nopți, o sută de tineri din suburbia Rinkeby a capitalei suedeze au dat foc unei școli și au aruncat pietre într-o secție de poliție. Un element comun violențelor de atunci și celor recente este că zonele cuprinse de revolte sunt locuite în majoritate de imigranți, mulți dintre ei de generația a doua sau a treia. În timp ce analiștii sunt de acord că a fost vorba de răbufniri ale unor tensiuni mocnite, părerile diferă dacă aceste tensiuni se datorează greutăților economice sau discriminărilor rasiale din societatea suedeză. Secretarul de stat pentru integrare, Jasenko Selimovic, este ferm în privința cauzelor care nu au provocat violențele din mai.

„Violențele din suburbiile Stockholmului nu sunt rezultatul unor probleme de integrare. Oamenii nu aruncă pietre pentru că sunt imigranți, ei aruncă pietre pentru că sunt frustrați, pentru că în mare parte sunt bărbați tineri și frustrați și exprimă acest lucru prin violențe și proteste. Cred că este foarte important să spunem că suntem de partea locuitorilor acestor suburbii. Nu putem lăsa ca violența să fie mod de rezolvare pentru oricare dintre probleme. Violența este inacceptabilă și trebuie semnalat că este inacceptabilă, pentru că în cele din urmă nu mașina mea arde, nu mașina celor înstăriți, care trăiesc în centrul orașului”, spune Jasenko Selimovic, secretar de stat în Ministerul Integrării.

Dacă excludem problemele de integrare ca și cauzele tensiunilor care duc la violențe, rămân cele economice: șomajul sau nivelul de trai. Reprezentantii ONG-urilor care se ocupă cu studiul problemelor multiculturalității văd altfel lucrurile.

„Resping în totalitate acest lucru. Ceea ce vedem în statisticile din Suedia este că imigranții vin din țări europene: România, Balcanii, Europa de Vest sau alte țări ca Finlanda, Danemarca și Norvegia. Ei și copiii lor, și chiar nepoții lor sunt la același nivel ca majoritatea suedeză, atât pe planul ocupării locurilor de muncă, cât și al zonelor de locuit. Ceea ce înseamnă că și ei sunt imigranți. Dar dacă comparăm imigranții albi și copiii lor cu imigranți din alte zone decât Occidentul, veți vedea că există diferențe zdrobitoare”, afirmă Thobias, cercetător la Centrul Mangkulturellt.

Diferențele apar din clipa în care imigranții sosesc în Suedia. Indiferent de cauze, a începe o viață nouă într-o țară străină este greu. Cel mai mare cost îl reprezintă cumpărarea sau închirierea unei locuințe. Chiria unui apartament de 3 camere în centrul capitalei costă 1.700 de euro, la periferie, jumătate. Nu este de mirare că populația imigrantă se concentrează în suburbii.

Dacă judecăm după componența parlamentului, discriminarea există în societatea suedeză, iar ideile ei sunt promovate de Democrații Suedezi, formațiune de extremă dreaptă.

„Democrații suedezi sunt un caz special pentru că ideologia lor are origini naziste, ceea ce îi face mai extremiști decât partide similare în țări vecine ca Finlanda, Danemarca sau Norvegia. Pe de altă parte, democrații suedezi nu mai spun astăzi lucruri mai extremiste despre minorități decât gândește sau vorbește majoritatea”, mai spune cercetătorul.

Secretarul de stat pentru integrare vede însă altfel lucrurile: sentimentele anti-imigraționiste ale populației sunt reflectate în procentul din parlament al democrațiilor suedezi, adică sub 6%. Se spune de obicei că adevărul se află la mijloc. Cert este că însuși secretarul de stat provine din afara Suediei, el a imigrat din Bosnia în perioada războiului din Balcani. Nu vorbea suedeză când a venit în țară, iar despre cum s-a adaptat la noua sa patrie, a spus că a fost mai ușor decât s-ar crede.

„S-ar crede că imigrații se schimbă radical. Bineînțeles, sunt schimbări, dar mult mai puține decât se crede. Este important să se conștientizeze că este posibil să trăiești într-o altă țară, globalizarea ne forțează să acceptăm acest mod de viață și trebuie să învățăm să ne adaptăm foarte rapid, pentru a avea viața în ordine”, spune Jasenko Selimovic, secretar de stat în Ministerul Integrării.